

Forensic patients

About your rights

Adli Hastalar

Haklarınız

Turkish

Özet

Adli hasta (forensic patient) olduğunuzda aşağıdaki haklara sahipsiniz:

- bakım planınız olacak ve tedavinizi planlamada söz sahibi olabileceksiniz
- tedaviniz ile ilgili başka bir psikiyatristten ikinci bir görüş almaya hakkınız vardır
- hukuki tavsiye almaya ve bir avukatın sizi temsil etmesini istemeye hakkınız vardır
- bir arkadaş veya aile üyeniz ile görüşebilir ve sizi temsil etmelerini isteyebilirsiniz
- tedaviniz ile ilgili şikayette bulunabilirsiniz
- *İnsan Hakları ve Sorumlulukları Bildirisi* çerçevesinde haklarınız vardır.

Bu haklarınızdan faydalanmak için, tedavi ekibinizdeki bir görevliden, arkadaşınızdan, aile üyenizden, avukattan, halk sözcüsünden (advocate) veya toplum ziyaretçisinden (community visitor) yardım isteyebilirsiniz veya bu kitapçığın sonunda yazılı kuruluşlardan biri ile görüşebilirsiniz.

Haklarınız

Bu kitapçık adli hasta (Forensic Patient) olma konusunda ve *1986 Ruh (Akıl) Sağlığı Yasasına (Mental Health Act)* göre sahip olduğunuz hukuki haklarınız hakkında bilgi vermektedir.

Bu kitapçık, ayrıca, adli hastaların *1997 tarihli Ceza Yasasına (Ruh Hastalığı ve bu nedenle Yargılanmaya elverişli olmama)* ve *1914 tarihli Federal Ceza Yasasına* göre sahip olduğunuz hukuki haklarınız hakkında da bilgi vermektedir.

Tedavi ekibinizdeki görevlilerden biri bu bilgi hakkında sizinle görüşecek ve sorularınızı cevaplayacaktır.

Bu bilgi size anlayabileceğiniz bir dilde veya şekilde açıklanmalıdır.

Bu kitapçık ayrıca çeşitli dillere tercüme edilmiştir. Tedavi ekibinizdeki görevlilerden birine bu kitapçığın kendi dilinizde bulunup bulunmadığını sorabilirsiniz.

Bu kitapçığın başka dillerde hazırlanmış kopyaları, ayrıca, www.health.vic.gov.au/mentalhealth adresindeki internet sayfasında bulunmaktadır.

Ruh Sağlığı Yasasının ve Ceza (Ruh Hastalığı ve bu nedenle Yargılanmaya elverişli olmama) Yasasının kopyaları ruh sağlığı servisinde bulunmaktadır.

İçindekiler

Adli hastalar	2
Tedavi	2
İzin	4
Toplum içinde yaşamak için ruh sağlığı merkezinden ayrılırken	7
Şikayetler	8
Önemli kurum ve kuruluşlar	9

Bu bilgi veya haklarınız konusunda her hangi bir sorunuz olursa, dilediğiniz zaman, bir kişiden bunu size açıklamasını isteyebilirsiniz. Tedavi ekibinizdeki bir görevliye, bir arkadaşınıza, bir aile üyenize, bir avukata, bir sözcüye (advocate) veya toplum ziyaretçisine (community visitor) sorabilirsiniz.

İnsan Hakları ve Sorumlulukları Bildirisi

2006 tarihli Victoria *İnsan Hakları ve Sorumlulukları Bildirisi Yasası* belirli insan haklarını yaygınlaştırmayı ve korumayı amaçlamaktadır. Bu bildiri koruma altındaki hakları tanımlamakta ve devlet ruh sağlığı servislerinin bu haklara uygun şekilde faaliyet göstermesini öngörmektedir.

Bu bildiri, ayrıca, ne zaman ve ne şekilde yasa ile bu hakların kısıtlanabileceğini belirtmektedir. Örneğin, Ceza (Ruh Hastalığı ve bu nedenle Yargılanmaya elverişli olmama) Yasasına göre sizin sağlığınıza veya güvenliğinizi korumak veya başkalarının güvenliğini sağlamak için bir ruh sağlığı merkezinde tutulabilirsiniz. Ancak, özgürlüğünüze getirilen kısıtlamalar ve haklarınıza, özel hayatınıza, onurunuza yapılan müdahaleler içinde bulunduğunuz ortamda gerekli olan asgari seviyede tutulmalıdır.

Bildiri veya tedavinizi ne şekilde etkileyebileceği hakkında sorularınız varsa, bu kitapçığın sonunda yazılı kuruluşlardan biri ile görüşünüz.

Adli Hastalar (Forensic Patients)

Bir ruh hastalığı nedeniyle tedavi görebilmeniz için adli hasta olarak bir ruh sağlığı merkezine yatırıldınız.

Bir kaç türlü yatırılma şekline biri yolu ile yatırıldınız. Tedavi ekibinden bir görevli aşağıdakilerden hangisinin sizin için geçerli olduğunu söyleyecek ve uygun kutuyu işaretleyecektir.

Adli hastaların çoğu aşağıdaki şekilde yatırılmaktadır:

Tutuklu nezaret kararı (custodial supervision order). Mahkeme sizi tutuklu nezaret kararına bağlamıştır. Bu karar sabit bir dönem için verilmemiştir. Mahkemenin uygun gördüğü bir zamanda sona erecektir.

Bazı adli hastalar ise aşağıdaki şekilde yatırılmaktadır:

Tutuklu olmadan nezaret kararı (non-custodial supervision order). Tutuklu olmadan nezaret kararına uymadığınız ve sizin veya halkın güvenliği için ciddi bir tehlike olduğu için veya Victoria eyaletinden izinsiz çıktığınız için tutuklanarak ruh sağlığı merkezine geri getirildiğinizden dolayı adli hasta olarak yatırıldınız.

Federal adli hasta kararı (federal forensic patient order). Mahkeme Federal Ceza Yasası uyarınca sizi kararda belirtilen süre boyunca bir karara bağlamıştır.

Tedavi

Psikiyatristiniz, sizin özel ihtiyaçlarınızı karşılamak için tasarlanmış bir tedavi planı hazırlayacaktır. Siz de tedavinizin planlanmasına katılabilirsiniz. Psikiyatristiniz sizin tercihlerinizi ve endişelerinizi göz önüne alacaktır. Psikiyatrist, ayrıca, varsa vasiniz, aile üyeniz veya sizin sürekli bakımınızdan sorumlu esas bakıcı kişinin isteyebileceği (eğer siz itiraz etmiyorsanız), yararlı olabilecek alternatif tedavileri ve tedavinin neden olabileceği önemli riskleri dikkate alacaktır.

Ancak, psikiyatristiniz belirli bir tedavi şeklinin size gerekli olduğuna inanıyorsa, siz reddetseniz bile o tedavi uygulanabilir. Böyle bir durumda, psikiyatristiniz tedavinin niçin gerekli olduğunu size açıklayacaktır. Psikiyatristiniz veya tedavi ekibinin başka bir üyesi tedavi planını sizinle görüşecek ve size bir kopyasını verecektir.

Psikiyatristiniz ve tedavi ekibinizdeki diğer görevliler, teşhis edilen rahatsızlığınız, ilaçlar, tedavi yöntemleri, alternatif tedavi şekilleri ve mevcut hizmetler konusunda sizinle düzenli olarak görüşüp, konuşacaklardır. Tedavi planınızı düzenli olarak gözden geçirip, yenileyeceklerdir. Psikiyatristiniz ile tedaviniz hakkında görüşürken bir arkadaş veya sözcü (advocate) yanınızda bulunabilir.

Hastalığınızın tedavisi yapılırken, aile üyeleriniz ve bakımınızla ilgilenen diğer kişiler, size çok önemli destek ve bakım sağlayabilirler. Genel olarak, sadece siz izin verirsiniz, bu kişilere tedaviniz veya bakımınız ile ilgili bilgi verilecektir. Ancak, vasiniz, bir aile üyeniz ya da asıl bakıcınız size bakabilmek için bu bilgiye ihtiyaç duyuyorsa, siz izin vermeseniz bile, tedavi ekibinizdeki görevlilerden biri bu bilgiyi bu kişiye verebilir.

İkinci bir görüş

Ruhsal rahatsızlığınız ve tedavisi hakkında ikinci bir görüş almak sizin hakkınızdır. Özel destek görevliniz (case manager) veya psikiyatristiniz bunu bulduğunuz ruh sağlığı servisi içinden ayarlayabileceği gibi kendi psikiyatristinizi seçmenize de yardımcı olabilirler. Özel bir psikiyatrist seçerseniz, ücretini sizin ödemeniz gerekebilir.

Aldığınız ikinci görüşü tedavinizi yapan psikiyatristiniz ile görüşebilirsiniz; ancak, göreceğiniz tedavi hakkındaki son kararı tedavinizi yapan psikiyatrist verecektir.

Hakkınızdaki bilgilere ulaşabilmek için

Bilgi edinme özgürlüğü yasasına göre, akıl sağlığı servisinin elinde bulunan şahsi bilgileriniz ile ilgili belgelere ulaşmayı istemeye hakkınız vardır. Bu bilgilere ulaşmak isterseniz, tedavi ekibinizdeki görevlilerden birinden veya akıl sağlığı servisindeki bilgi edinme özgürlüğü memurundan (freedom of information officer) başvuru yapmanıza yardımcı olmasını isteyebilirsiniz.

Bilgi edinme özgürlüğü başvurusu yapmanıza yardımcı olabilecek kurum ve kuruluşlar bu kitapçığın sonunda belirtilmektedir.

Tecrit etmek ve bağlamak

Tecrit etmek

Tecrit etmek (seclusion) demek kişinin kapı ve pencereleri dışarıdan kilitlenen bir odada tek başına tutulması demektir. Bu yöntem, sadece, kişinin veya başkalarının sağlığını veya can güvenliğini meydana gelebilecek bir tehlikeye karşı korumak için veya kişinin kaçmasını önlemek için başvurulur. Bu yöntem sadece diğer emniyet tedbirleri işe yaramadığında başvurulmaktadır.

Bağlamak

Bağlamak (mechanical restraint), kayış veya kemer gibi bir malzeme kullanarak kişinin hareket kabiliyetini kısıtlamaktır. Bağlama yöntemine, hastanın tedavisinin yapılabilmesi için, kendisine veya başkalarına zarar vermesinin önlenmesi için veya mal ve mülke zarar vermeye devam etmesini önlemek için başvurulabilmektedir.

Tecrit ve bağlama yöntemlerinin onaylanması ve denetlenmesi

Tecrit etme ve bağlama yöntemleri psikiyatristiniz tarafından veya, acil bir durumda, nöbetçi sorumlu hemşire tarafından onaylanabilir. Bu yöntemler, sadece yukarıda sayılan sebepler devam ettiği sürece kullanılabilir.

Eğer tecrit odasına kapatılırsanız veya bağlanırsanız, görevli personel size, uygun zamanlarda, uygun yatak, elbise, yiyecek ve içecek vermek zorundadır. İstediyinizde personelden yiyecek ve içecek isteyebilirsiniz. Ayrıca, size yeterli tuvalet imkanı ve yıkanma imkanı tanınmalıdır.

Hemşireler en azından 15 dakikada bir bedensel ve ruhsal durumunuzu kontrol etmelidir. En azından her dört saatte bir doktor da sizi muayene etmelidir. Psikiyatristiniz uygun görürse bu süreyi uzatabilir. Eğer bağlanmışsanız, durumunuz devamlı gözlem altında tutulmalıdır.

Güvenlik şartları

Ruh sağlığı servisinde bulunduğunuz süre içinde, psikiyatristiniz gerekli görülen herhangi bir güvenlik şartına uymanızı isteyebilir. Örneğin, telefon görüşmelerinize sınır konulabilir veya mektuplarınız açılabilir. Güvenlik şartları sizin sağlığınız veya güvenliğiniz veya halkın güvenliği için uygulanabilir.

Mektup ve telefon görüşmeleri

Psikiyatristinizin size güvenlik şartı koyduğu durumlar hariç, mektup veya telefon yolu ile haberleşebilirsiniz.

Nakil

Baş Psikiyatrist size yararlı olabileceğine inandığı veya tedaviniz için gerekli olan durumlarda başka bir akıl sağlığı merkezine nakledilebilirsiniz. Eğer nakledilmek (transfer) istemiyorsanız, psikiyatristinizle görüşünüz veya Adli İzin Heyetine (Forensic Leave Panel) itirazda bulunabilirsiniz. İtiraz başvurunuzun duruşması yapılmadan nakledilirsenez, Heyet, itirazınızı incelediğinde daha önce kaldığınız yere geri gönderilip gönderilmemenize karar verecektir.

Federal adli hastalar

Eğer federal adli hasta iseniz, aşağıdaki durumlarda başka bir hastane veya mahkemeye nakledilebilirsiniz:

- acil tıbbi veya güvenlik sebepleri varsa
- Federal Adalet Bakanlığı nakil emri vermişse.

Mahkemeye rapor sunulması

Tutuklu nezaret kararına veya tutuksuz nezaret kararına bağlanmışsanız, en az her 12 ayda bir bu kararı çıkaran mahkemeye tedaviniz ve gösterdiğiniz ilerleme hakkında bir rapor sunulması gerekmektedir.

İzin

İzin kararı, adli hastaların çeşitli amaçlar için ruh sağlığı merkezinden çıkabilmesini mümkün kılmaktadır.

Verilen izinlere, her zaman, güvenlikle ilgili şartlar ve zaman sınırlaması koyulmaktadır. Üç çeşit kısa dönem izin bulunmaktadır: özel izin (special leave of absence), sağlık merkezinin yakın çevresi içinde izin (on-ground leave) ve sağlık merkezinin yakın çevresi dışında sınırlı izin (limited off-ground leave). Tutuklu nezaret kararına bağlı adli hastalar uzun süreli izin (extended leave) adı verilen daha uzun bir izin için de başvurabilirler.

Her hangi bir zamanda izin isterseniz, başvuru işlemleri hakkında psikiyatristiniz ve tedavi ekibinizden bir görevli ile görüşünüz.

Özel izin

Psikiyatristiniz özel izin verme yetkisine sahiptir. Özel izin tıbbi tedavi, mahkeme duruşmasına katılmak veya özel durumlarda (cenaze töreni gibi) verilmektedir. Özel izin süresi 24 saati, veya tıbbi tedavi durumunda 7 günü geçemez.

Siz veya sizin adınıza bir başka kişi psikiyatristinize başvurarak, izin almak istediğiniz özel durumu bildirebilirsiniz. Eğer psikiyatristiniz, özel bir durum bulunduğuna ve kamu güvenliği açısından ciddi bir tehlike bulunmadığına kanaat getirirse, özel iznin verilmesi gerekmektedir. Eğer psikiyatristiniz özel izin vermeyi kabul etmezse, Adli İzin Heyetine (Forensic Leave Panel) başvurabilirsiniz (bir sonraki sütuna bakınız).

Ruh Sağlığı Merkezinin Yakın Çevresi içinde izin (On-ground leave) ve Merkezin yakın çevresi dışında sınırlı izin (limited off-ground leave)

Ruh Sağlığı Merkezinin Yakın Çevresi içinde izin (On-ground leave) ve Merkezin yakın çevresi dışında sınırlı izin (limited off-ground leave) almak için, Adli İzin Heyetine (Forensic Leave Panel) başvurmalısınız (bir sonraki sütuna bakınız).

Ruh Sağlığı Merkezinin Yakın Çevresi içinde izin adli hastaların ruh sağlığı merkezinden dışarı çıkabilmelerine izin vermektedir ancak bu izin merkezin yakın çevresi içindeki belirli bir alanı kapsamaktadır.

Merkezin yakın çevresi dışında sınırlı izin (limited off-ground leave) adli hastaların ruh sağlığı merkezinin yakın çevresi dışına çıkabilmelerine izin vermektedir. Genel olarak, merkezin yakın çevresi dışında sınırlı izin sadece sabah 6.00 ile gece 9.00 arasında verilmektedir.

Bu saatler dışında da izin verilebilir ancak bu günlerin sayısı yedi günlük bir dönemde en fazla üç gün olabilir. İzin en fazla altı aylık bir süre için verilebilir. Bu süre sonunda, iznin yenilenmesi için Adli İzin Heyetine yeniden başvurulabilir.

Ruh Sağlığı Merkezinin Yakın Çevresi içinde izin (On-ground leave) ve Merkezin yakın çevresi dışında sınırlı izin (limited off-ground leave) verilmesinin amacı adli hastaların tedavi ve rehabilitasyonuna yardımcı olmaktır.

Adli İzin Heyeti (Forensic Leave Panel)

Broşürün bu bölümü, Adli İzin Heyetine izin veya itiraz ve inceleme başvurusunda bulunma ile ilgili haklarınız hakkında bilgi vermektedir.

Heyetin görevleri

Adli İzin Heyeti bağımsız bir kuruldur ve aşağıdaki görevleri yürütür:

- Adli hastaların ruh sağlığı merkezinin yakın çevresi içinde izin (On-ground leave) ve merkezin yakın çevresi dışında sınırlı izin (limited off-ground leave) için yaptıkları başvuruları karara bağlamak
- psikiyatristleri tarafından özel izin (special leave) istekleri reddedilen adli hastaların itirazlarını incelemek
- başka bir ruh sağlığı merkezine nakledilmek istemeyen adli hastaların itirazlarını incelemek.

Adli İzin Heyetine Başvurular

Ruh sağlığı merkezinin yakın çevresi içinde izin (On-ground leave) ve merkezin yakın çevresi dışında sınırlı izin (limited off-ground leave) istiyorsanız, tedavi ekibinizle görüşünüz. Size tavsiyede bulunup, seçenekleri size anlatabilirler. Eğer tedavi ekibi izin almaya hazır olduğunuz kanaatindeyse, tedavi planınızı yenileyecek ve bir izin planı hazırlayacaklardır. Tedavi ekibinizin işlemlerinizde işbirliği yapması önemlidir çünkü Adli İzin Heyeti tedavi ekibinizin başvurunuzu destekleyip desteklemediğini veya iznin tedavi planınız ve izin planınız ile bağlantısını öğrenmek isteyecektir.

Ruh sağlığı merkezinin yakın çevresi içinde izin (On-ground leave) ve merkezin yakın çevresi dışında sınırlı izin (limited off-ground leave) için başvurmak veya özel izin başvurunuzun reddedilmesine itiraz etmek için, tedavi ekibinizden uygun başvuru formunu isteyiniz, doldurarak, tedavi ekibinizdeki görevliden bunu heyete göndermelerini isteyiniz. Form yoksa, heyete bir dilekçe yazarak adınızı soyadınızı, bulunduğunuz ruh sağlığı merkezinin adını ve

istediğiniz izin türünü bildirebilirsiniz. Başvuru formu veya dilekçesi aşağıdaki adrese postalanmalı veya faks ile gönderilmelidir:

Executive Officer
Forensic Leave Panel
50 Lonsdale Street, Melbourne 3000
Ücretsiz telefon: 1800 222 987
Fax: 9096 6130

Eğer başvuru formunu doldurmak veya başka bir şey için yardıma ihtiyaç duyarsanız, tedavi ekibinizdeki bir görevliden, bir arkadaşınızdan, aile üyenizden, bir avukattan veya bir toplum ziyaretçisinden (community visitor) yardım isteyebilirsiniz.

Heyet duruşmasına hazırlanmak için

Heyet (the Panel) başvurunuzun inceleneceği toplantının tarih, saat ve yerini bildiren bir yazıyı size gönderecektir. Duruşmaya katılıp, görüşünüzü sunmak hakkınızdır ve bunu yapmanız tavsiye edilir. Size destek olması veya sizin adınıza konuşması için başka bir kişinin de sizinle birlikte katılmasını isteyebilirsiniz; örneğin, bir sözcü (advocate), bir avukat, özel bir doktor, bir arkadaş veya ailenizden bir kişi olabilir. Duruşmaya gelemeyecekseniz, en kısa zamanda Heyete bildirmeniz gerekmektedir.

Duruşmadan önce, duruşmanız için Heyete sunulacak belgeleri (bakınız aşağıda) okuyunuz ve Heyete ne söyleyeceğinizi düşününüz. Heyete yazılı olarak da bilgi verebilirsiniz. Aileniz ve arkadaşlarınız veya güvendiğiniz bir kişi başvurunuzu desteklemek için mektup yazabilir ya da duruşmaya gelebilir.

Özel ihtiyaçlarınız varsa, örneğin tercüman gibi, tedavi ekibinizdeki bir görevliye söyleyiniz veya Heyeti arayınız. Heyet, gerekiyorsa, bir tercüman temin edecektir.

Başvurunuzda yardımcı olabilecek kuruluşlar bu broşürün sonunda verilmektedir.

Duruşmaya sunulacak belgelere ulaşmak için

Heyete duruşmanızla ilgili ulaşan tüm belgeleri sizin veya temsilcinizin okuması için duruşmadan en 24 saat önce imkan tanınacaktır. Bu belgeler içinde klinikteki dosyanız, psikiyatristinizin Heyet için hazırladığı rapor, hakkınızda özet bilgi ve izin planınız bulunacaktır. Ancak, psikiyatristiniz aşağıdaki durumlarda bir belgeyi veya belgenin bir kısmını görmenizi engellemek için heyete başvurabilir;

- belgeyi görmenizin sizin sağlığınıza veya başka bir kişinin sağlığına veya can güvenliğine ciddi zarar verebileceğine inanıyorsa
- veya

- bir belgedeki bilgi gizli tutulması kaydıyla verilmişse veya başka bir kişi hakkında özel bilgileri içeriyorsa.

Bir belgeyi veya belgenin bir kısmını görmenizi engellemek için Heyete başvuru yapılırsa, tedavi ekibinizdeki görevliler bunu size söyleyecektir ve işlemleri açıklayacaktır. Söz konusu belgenin tamamını veya bir bölümünü veya hiç bir bölümünü görüp göremeyeceğize Heyet karar verecektir. Heyet, bir belgenin tamamını ya da bir bölümünün sizin görmemenize karar verip, ancak temsilcinizin görmesine izin verebilir.

Heyet duruşması

Duruşmalar ruh sağlığı merkezinde düzenlenmektedir. Heyet bir hakim, toplumdan bir üye, Baş Psikiyatrist ve bir doktordan oluşmaktadır. Duruşma gayriresmi bir ortamda ve özel oturum şeklinde düzenlenmektedir. Ancak Heyet, sizin veya kamu çıkarı açısından duruşmanın açık olarak düzenlenmesine karar verebilir.

Heyet duruşmalarındaki işlemler, mahkeme duruşmalarındaki gibi, sıkı kurallara bağlı değildir. Heyet dilediği şekilde bilgi alabilir.

Psikiyatristiniz ve tedavinizi yapan ekipteki diğer görevliler Heyete bilgi verecektir. Siz ve temsilciniz soru sorabilecek ve görüşünüzü anlatabileceksiniz. Örneğin, niçin size izin verilmesi gerektiğini düşündüğünüzü söyleme imkanı bulacaksınız.

Heyetin kararı

İznin onaylanması

Eğer heyet istenilen iznin rehabilitasyonunuza (iyileşmenize) faydası olacağına ve sizin ve kamu güvenliğine ciddi bir tehlike yaratmayacağına kanaat getirirse, izni verebilir. İzni çeşitli şartlara bağlayacaktır; örneğin, bir görevlinin izin sırasında size refakat etmesi gibi. Size ve temsilcinize izin kararının bir kopyası verilecektir. Karar verilen izin türünü ve izin sırasında uyulması gereken şartları belirtecektir.

İzin en fazla altı aylık bir süre geçerli olabilir. Bu sürenin sonunda, yenilenmesi için heyete başvurabilirsiniz. Durumunuzda çok büyük değişiklikler olmuşsa, örneğin yeni bir rehabilitasyon programı başlamışsa, dilediğiniz zaman izin şartlarının değiştirilmesi için başvurabilirsiniz.

İzin isteğinin reddedilmesi

Heyet izin isteğinizi reddederse, sizinle ilgilenen bakım koordinatörü veya tedavi ekibinizdeki bir başka görevli ile red kararının nedenleri hakkında görüşünüz.

Bu sayede kabul edilme ihtimali daha yüksek olan başka bir başvuruda bulunmanıza yardım edebilirler. Adli hasta olduğunuz süre içinde, heyete dilediğiniz zaman izin başvurusunda bulunabilirsiniz. Psikiyatristiniz ve tedavi ekibinizin diğer üyeleri de durumunuzu düzenli olarak gözden geçirerek, yeni bir izin başvurusu yapmanıza gerek olup olmadığına karar vereceklerdir.

Özel izin

Psikiyatristiniz özel izin vermediği için heyete itiraz etmişseniz, heyet özel bir durum olduğunuza ve kamu güvenliğine ciddi bir tehlike yaratmayacağına kanaat getirirse, özel izin verebilir.

Nakil

Başka bir ruh sağlığı merkezine nakledilmemek için heyete itirazda bulunmuşsanız, heyet nakledilip nakledilmemenize karar verecektir. Eğer heyet itirazınızı incelemeyen önce, nakliniz yapılırsa, itirazınızı incelerken heyet önceki ruh sağlığı merkezine geri götürülmenizin uygun olup olmadığına karar verecektir.

Kararın sebepleri

Duruşma sonunda, heyet size kararını ve sebeplerini söyleyecektir. Kararın yazılı bir kopyası size verilecektir. Heyetin kararının sebeplerini yazılı olarak isterseniz, bunu yazılı olarak heyetten istemeniz gerekmektedir ve heyetin isteğinizi bildirdiğiniz tarihten sonraki 14 gün içinde size kararın sebeplerini yazılı olarak bildirmesi gerekmektedir.

İznin askıya alınması

Eğer, her hangi bir anda Baş Psikiyatrist (Chief Pscyhiatrist) sizin güvenliğinizi veya kamu güvenliği için ciddi bir tehlike olacağına kanaat getirirse, izninizin tamamı veya bir kısmı askıya alınabilir. İzniniz askıya alınırsa bu size bildirilecektir.

Böyle bir durumda, ruh sağlığı merkezinde bulunmuyorsanız, hemen dönmeniz gerekmektedir. Baş Psikiyatrist iznin askıya alındığını size yazılı olarak bildirecektir. Eğer dönmezseniz, polis veya diğer yetkili görevliler sizi tutuklayabilir.

Uzun süreli izin (extended leave)

Uzun süreli izin, tutuklu nezaret kararına bağlı adli hastalara en fazla 12 aya kadar ruh sağlığı merkezinden çıkma ve toplumda yaşama izni vermektedir.

Ruh sağlığı merkezinin yakın çevresi içinde izin (On-ground leave) ve merkezin yakın çevresi dışında sınırlı izin (limited off-ground leave) kullanmışsanız ve sorun çıkmamışsa, uzun süreli izne başvurabilirsiniz. Uzun süreli izin istiyorsanız, size tutuklu nezaret kararı veren mahkemeye başvurmanız gerekmektedir. İşlemler karmaşık olduğu için başvurunuzu hazırlamak ve mahkemeye sunmak için bir avukatın yardımına ihtiyacınız olacaktır.

Başvuru yapmanıza yardımcı olabilecek kurum ve kuruluşlar bu kitapçığın sonunda belirtilmektedir.

Ayrıca, tedavi ekibinizle de görüşmelisiniz. Size tavsiyede bulunup seçenekleri açıklayabilirler. Psikiyatristiniz mahkeme için bir izin planı hazırlayacaktır. Uzun süreli izninizin planlaması işlemine siz de katılabilirsiniz. İstek ve arzularınız dikkate alınacaktır. Plan içinde tedavi ve toplum içinde destek hizmetleri ihtiyacınız ve bunların en iyi nasıl karşılanabileceği hakkında bilgi bulunacaktır. Ayrıca, tedavi ekibinin başvurunuzu destekleyip desteklemediğini belirtecektir.

Psikiyatristiniz mahkemeye bir rapor ve izin planı gönderecektir. Bunun kopyaları size ve temsilcinize de verilecektir. Mahkeme duruşmasına katılmak ve bir avukatın sizi temsil etmesini istemek hakkınızdır. Psikiyatristiniz ve tedavi ekibinizin diğer üyeleri duruşmada mahkemeye bilgi verecektir. Siz ve temsilciniz de mahkemeye bilgi verebileceksiniz.

Mahkeme, iznin verilmesi halinde sizin veya kamu güvenliğine bir tehlike yaratmayacağına kanaat getirirse, izin başvurunuzu kabul edebilir. Mahkeme izni bazı şartlara bağlayacaktır. Örneğin, nerede yaşayacağınız, nerede ve ne zamanlar tedavi olacağınız gibi.

Uzun süreli izin en fazla 12 aya kadar verilebilir. Bu süre sonunda, mahkemeye başvurarak izni uzatmalarını isteyebilirsiniz. Uzatma başvurusunu uzun süreli izninizin süre dolmadan çok önce yapmanız iyi olur.

Mahkeme başvurunuzu reddederse, Temyiz (İtiraz) Mahkemesine (Court of Appeal) başvurmaya hakkınız vardır.

Uzun süreli iznin askıya alınması

Eğer, her hangi bir anda Baş Psikiyatrist (Chief Pscyhiatrist) sizin güvenliğinizi veya kamu güvenliği için ciddi bir tehlike olacağına kanaat getirirse, uzun

sürelili izniniz askıya alınabilir. Baş Psikiyatrist izniniz askıya alınırsa bunu size yazılı olarak bildirilecektir. Böyle bir durumda ruh sağlığı merkezine geri dönmeniz gerekmektedir. Eğer dönmezseniz, polis veya diğer yetkili görevliler sizi tutuklayabilir.

Askıya alma kararı 48 saat içinde kaldırılmazsa, Baş Psikiyatrist uzun süreli izninizi iptal etmek için mahkemeye başvuracaktır. Mahkeme en kısa zamanda bir duruşma düzenlemek zorundadır. Duruşmaya katılmak ve bir avukatın sizi temsil etmesi hakkınızdır. Psikiyatristiniz ve tedavi ekibinin diğer görevlileri mahkemeye bilgi verecektir. Siz ve temsilciniz de mahkemeye bilgi verebilecek ve görüşünüzü izah edebilirsiniz.

Mahkeme aşağıdaki kararlardan birini verecektir:

- askıya alma kararını kaldıracaktır. Böyle bir durumda uzun süreli izninize devam etmek için toplum içinde yaşamak için serbest bırakılacaksınız. Mahkeme ayrıca iznin şartlarını değiştirebilir.
- veya
- uzun süreli izninizi iptal edebilir. Böyle bir durumda adli hasta olarak ruh sağlığı merkezinde kalmak zorundasınız.

Toplum içinde yaşamak için ruh sağlığı merkezinden ayrılırken

Kitapçığın bu bölümü toplum içinde yaşamak için ruh sağlığı merkezinden çıkma ile ilgili Ceza (Ruh Hastalığı ve bu nedenle Yargılanmaya elverişli olmama) Yasasına ve Federal Ceza Yasasına göre sahip olduğunuz hukuki haklarınız hakkında da bilgi vermektedir. Ruh sağlığı merkezinden serbest bırakılma şekliniz bu merkeze ilk yatırıldığınızda ne şekilde yatırıldığınıza bağlıdır.

Tutuklu Nezaret Kararları (Custodial supervision orders)

Nezaret Kararlarının değiştirilmesi

En az 12 aylık uzun süreli izni tamamladıysanız, nezaret kararını veren mahkemeye başvurarak bu kararı **tutuksuz nezaret kararı (non-custodial supervision order)** haline çevirmesini isteyebilirsiniz. Mahkeme sizin ve kamu güvenliği için ciddi bir tehlike yaratmayacağına kanaat getirirse, tutuksuz

nezaret kararı (non-custodial supervision order) verebilir. Mahkeme uzun süreli iznin şartlarına uyup uymadığınızı dikkate alacaktır.

Mahkeme sizi tutuksuz nezaret kararına bağlayarak serbest bırakırsa, mahkemenin belirleyeceği şartlara göre toplum içinde yaşayabileceksiniz.

Mahkeme başvurunuzu reddederse, en az üç yıl tekrar başvuramazsınız. Ancak mahkeme daha kısa bir süre koymuşsa, başvurabilirsiniz. Mahkeme başvurunuzu reddederse, Temyiz (İtiraz) Mahkemesine (Court of Appeal) başvurmaya hakkınız vardır.

Psikiyatristiniz, Toplum Hizmetleri Bakanlığı Sekreteri, Başsavcılık veya Victoria Adalet Bakanlığı da mahkeme kararının değiştirilmesi için mahkemeye başvurabilir.

Geniş Kapsamlı gözden geçirme işlemi

Mahkeme tutuklu nezaret kararınızı verdiğinde, nominal term adı verilen belirli bir süre koymuştu. Bu sürenin bitiminden en az üç ay önce, mahkeme durumunuz hakkında geniş kapsamlı bir gözden geçirme işlemi (major review) yapmalıdır. Bu işlem, ancak belirtilen süre sonunda hala nezaret kararına bağlıysanız yapılacaktır. Eğer mahkeme belirtilen sürenin dolmasından önce sizi serbest bırakmışsa, geniş kapsamlı gözden geçirme işlemine gerek yoktur.

Geniş kapsamlı gözden geçirme işleminin amacı **tutuklu nezaret kararının tutuksuz nezaret kararına (non-custodial supervision order) çevrilip çevrilemeyeceğine karar vermektir.** Mahkeme, sizin veya kamu güvenliği açısından ciddi bir tehlike yaratacağına kanaat getirmediği sürece, kararı tutuksuz nezaret kararına çevirmek zorundadır.

Mahkeme sizi tutuksuz nezaret kararına bağlayarak serbest bırakırsa, mahkemenin belirleyeceği şartlara göre toplum içinde yaşayabileceksiniz.

Mahkeme sizi tutuksuz nezaret kararına bağlayarak serbest bırakmazsa, Temyiz (İtiraz) Mahkemesine (Court of Appeal) başvurmaya hakkınız vardır.

Nezaret kararına bağlı bulunduğunuz süre içinde mahkeme, ilk geniş kapsamlı gözden geçirme işleminden sonra, en az beş yılda bir durumunuzu gözden geçirecektir.

Tutuksuz nezaret kararları (Non-custodial supervision orders)

Tutuksuz nezaret kararına uymadığınız için ruh sağlığı merkezine yatırılırsanız, mahkemeye kararın değiştirilmesi için başvurulmamışsa, 48 saat içinde serbest bırakılmanız gerekmektedir.

Eğer mahkemeye başvurulmuşsa, mahkeme en kısa zamanda bir duruşma düzenlemelidir. Duruşmaya katılmak ve bir avukat tarafından temsil edilmek hakkınızdır. Psikiyatristiniz ve tedavi ekibinizin diğer üyeleri mahkemeye bilgi verecektir: örneğin, tutuksuz nezaret kararı şartlarını nasıl çiğnediğinizi izah edeceklerdir. Siz ve temsilciniz de mahkemeye bilgi verebilecek ve görüşünüzü izah edebileceksiniz.

Mahkeme aşağıdaki kararlardan birini verecektir:

- sizi ruh sağlığı merkezinden çıkararak tekrar tutuksuz nezaret kararına bağlayacaktır. Ayrıca, kararın şartlarını da değiştirebilir.
- veya
- **tutuklu nezaret kararına** bağlayacaktır (custodial supervision order). Mahkeme sizi tutuklu nezaret kararına bağlarsa, adli hasta olarak ruh sağlığı merkezinde kalmanız gerekmektedir.

Federal adli hasta (Federal forensic patient)

Karardan çıkarılma

Eğer federal adli hasta iseniz, kararda belirtilen süre sonunda mahkeme kararından çıkartılacaksınız ve bundan sonra federal adli hasta olmayacaksınız. Tedavinize bundan sonra gönüllü olarak devam etmek isterseniz, psikiyatristiniz veya bakım koordinatörünüz (case manager) ile görüşünüz.

Serbest bırakılma kararı

Federal adli hasta olduğunuz dönemde, Federal Adalet Bakanlığı en az her altı ayda bir durumunuzu gözden geçirerek **serbest bırakma kararı (release order)** vererek, ruh sağlığı merkezinden serbest bırakılmanızın uygun olup olmadığına karar verecektir.

Serbest bırakılma kararı federal adli hastaların Federal Adalet Bakanının belirleyeceği şartlara bağlı olarak toplum içinde yaşamasına imkan vermektedir.

Serbest bırakma kararı verip vermemeye karar verirken, Adalet Bakanı kendinize veya topluma bir tehdit veya tehlike oluşturmadığınıza kanaat getirmelidir.

Adalet Bakanı bir psikiyatrist veya psikologtan, doktor veya Adalet Bakanının uygun gördüğü her hangi bir kişiden rapor alacaktır. Siz veya sizin adına başka bir kişi de Adalet Bakanına bilgi gönderebilir; örneğin, niçin serbest bırakılma kararı ile toplum içinde yaşamanıza izin verilmesini düşündüğünüzü izah edebilirsiniz. Bu konuda tedavi ekibinizdeki bir görevliden, bir arkadaş veya aile üyenizden, bir avukat veya toplum ziyaretçisinden (community visitor) yardım isteyebilirsiniz.

Adalet Bakanı sizin için bir serbest bırakma kararı verirse, bu karar ya mahkeme kararında belirtilen süre kadar ya da beş yıllık bir süreden hangisi daha kısa ise o kadar sürecektir. Serbest bırakma kararında nerede yaşamanız gerektiği ve hangi tedavileri görmenez gerektiği gibi şartlar da olacaktır.

Adalet Bakanı, karardaki şartlara uymazsanız serbest bırakma kararını iptal etme yetkisine sahiptir. Böyle bir durumda, tutuklanacaksınız veya hastaneye ya da cezaevine götürüleceksiniz.

Şikayetler

Ruh sağlığı merkezi tarafından tedaviniz yapılırken size onurlu ve saygılı bir şekilde muamele yapılmalıdır ve her hangi bir taciz hareketinden korunmanız gerekir. Tedavi ve bakımınız ile ilgili her hangi bir sorunuz varsa, şikayette bulunabilirsiniz. İlk olarak sizinle ilgilinen bakım kordinatörü (case manager), hemşire veya tedavi ekibinden başka bir görevli, şikayet irtibat memuru veya hastanedeki hasta danışmanı veya, ruh sağlığı kliniğindeki Psikiyatri Başhekimisi ile görüşmeniz yerinde olur.

Ayrıca, doğrudan Sağlık Hizmetleri Şikayet İnceleme Memuru (Health Services Commissioner) 8601 5200 veya Baş Psikiyatristi 1300 767 299 numaralı telefonlardan arayarak şikayetinizi bildirebilirsiniz.

Şikayette bulunmak için yardıma ihtiyacınız varsa, güvendiğiniz bir kişiden yardım isteyiniz. Bu kişi tedavi ekibinizden bir görevli, bir arkadaş, aile üyesi, avukat veya toplum ziyaretçisi olabilir.

Önemli kurum ve kuruluşlar

Yardım ve daha fazla bilgi için arayabileceğiniz kuruluşlar aşağıda sıralanmıştır.

- **Adli İzin Heyeti (Forensic Leave Panel)** bağımsız bir heyettir. Başlıca görevi adli hastaların yaptığı izin başvurularını incelemek ve karara bağlamaktır.

50 Lonsdale Street, Melbourne 3000
Ücretsiz telefon: 1800 222 987
Fax: 9096 6130

- **Toplum ziyaretçileri (Community Visitors)** ayda en az bir kez akıl sağlığı servislerini ziyaret ederek hastaların tedavisi ve bakımı için hizmetlerin ve tesislerin yeterli olup olmadığını denetleyen, şikayetleri araştıran ve araştırma ve soruşturma sonuçlarını rapor halinde sunan kişilerdir.

5th Floor, 436 Lonsdale Street, Melbourne 3000
Telefon: 9603 9500
Ücretsiz telefon: 1300 309 337

- **Akıl Sağlığı Hukuk Merkezi (Mental Health Legal Centre)**, akıl sağlığı ile ilgili hukuki konularda uzmanlaşmış bir hukuk servsidir. Adli İzin Heyeti (Forensic Leave Panel) duruşmalarında veya diğer hukuki davalarda sizi temsil etmek için avukat aralayabilir.

9th Floor, 10–16 Queen Street, Melbourne 3000
Telefon: 9629 4422
Ücretsiz telefon: 1800 555 887

- **Victoria Adli Yardım Kurumu (Victoria Legal Aid)** çeşitli konularda hukuki tavsiye ve bilgi sağlamakta, özel avukat tutmak için maddi gücünüz yeterli değilse, avukat yardımı sağlayabilmektedir. Adli İzin Heyeti (Forensic Leave Panel) duruşmalarında sizi temsil etmek için avukat aralayabilir.

350 Queen Street, Melbourne 3000
Telefon: 9269 0234
Ücretsiz telefon: 1800 677 402

- **Halk sözcüsü (Public Advocate)** akıl sağlığı ve özürlü hizmetleri ve tedavi konularında ciddi şikayetleri olan kişilere yardım sağlar, tavsiyelerde bulunur ve sözcülüklerini yapar.

5th Floor, 436 Lonsdale Street, Melbourne 3000
Telefon: 9603 9500
Ücretsiz telefon: 1300 309 337

- **Victoria Fırsat Eşitliği ve İnsan Hakları Komisyonu (Victorian Equal Opportunity and Human Rights Commission)** ayrımcılık ile ilgili şikayetlerin çözümüne yardımcı olmaktadır. Ayrıca, *İnsan Hakları ve Sorumlulukları Bildirisi* ile ilgili belirli fonksiyonları bulunmaktadır ve bu bildiri hakkında size tavsiye ve bilgi sağlayabilir.

Hizmetleri bir danışma hattını ve gizlilik ilkesi ile çalışan, ücretsiz ve tarafsız bir şikayet çözüm servisini içermektedir.

Level 3, 380 Lonsdale Street, Melbourne 3000
Telefon: 9281 7100
Ücretsiz telefon: 1800 13 41 42

Web sitesi:

www.humanrightscommission.vic.gov.au

- **Baş Psikiyatrist (Chief Psychiatrist)** Ruh (Akıl) Sağlığı Yasası uyarınca tayin edilmiş bir kıdemli Toplum Hizmetleri Bakanlığı memurudur. Bu memurun ruh sağlığı hizmetleri alan kişiler ile ilgili olarak özel yetkileri bulunmaktadır. Bunlar içinde şikayetleri ve diğer konuları soruşturma ve gerekli işlemleri yapma yetkisi de bulunmaktadır.

50 Lonsdale Street, Melbourne 3000
Telefon: 9096 7571
Ücretsiz telefon: 1300 767 299

- **Sağlık Hizmetleri Şikayet İnceleme Memuru (Health Services Commissioner)** akıl sağlığı hizmetleri de dahil olmak üzere, sağlık hizmetleri hakkında tüketicilerin yapmış olduğu şikayetleri soruşturan ve çözümlenmesine yardımcı olan bağımsız bir makamdır. Bu memur hastaların sağlık durumlarıyla ilgili bilgilere ulaşmalarına da yardımcı olabilmektedir.

30th Floor, 570 Bourke Street, Melbourne 3000
Telefon: 8601 5200
Ücretsiz telefon: 1800 136 066

- **Devlet Daireleri Şikayet Memuru (Ombudsman)** devlet daireleri ile ilgili yapılan şikayetleri soruşturur.

3rd Floor, 459 Collins Street, Melbourne 3000
Telefon: 9613 6222
Ücretsiz telefon: 1800 806 314

Sizinle ilgilenen bakım koordinatörü (case coordinator) görevlinize veya tedavi ekibinizdeki her hangi bir görevliye size yardımcı olabilecek diğer yerel kuruluşları ve destek gruplarını sorabilirsiniz.

'Haklarınız' serisinde yayınlanan kitapçıklar:

- İsteği dışı tedavi gören hastalar (*Involuntary patients*)
- Kısıtlı isteği dışında tedavi kararları (*Restricted involuntary treatment orders*)
- Tutuklu ve hükümlü hastalar (*Security patients*)
- Adli hastalar (*Forensic patients*)
- Elektroşok tedavisi (*Electroconvulsive therapy*)
- Psikiyatri dışı büyük tedaviler (*Major non-psychiatric treatment*)
- Tutuklu bulunmayan hastaları denetim kararları (*Non-custodial supervision orders*)

'Haklarınız' serisinde yayınlanan diğer kitapçıklar:

- Adli (gözetiminde ve geçici idare kararları) hastalar (*Forensic (remand and interim disposition order) patients*)
- İsteği dışı tedavi gören hastalar devamlı tedavi (madde 12A-12D) (*Continuing treatment (section 12A-12D) involuntary patients*)
- Değerlendirme kararları ve teşhis, değerlendirme ve tedavi kararları (*Assessment orders and diagnosis, assessment and treatment orders*)
- Psikocerrahi (*Psychosurgery*)

Bu ve diğer kitapçıkların büyük karakterlerle yazılmış baskıları online olarak www.health.vic.gov.au/mentalhealth internet sitesinden temin edilebilir.

Bazı kitapçıkların değişik dillere tercümesi de bulunmaktadır.

Victoria Hükümeti, Toplum Hizmetleri Bakanlığı, Akıl Sağlığı ve Uyuşturucular Dairesi tarafından bastırılmıştır, Melbourne, Victoria, Avustralya.

© Copyright State of Victoria, Department of Human Services, 2008.

Telif hakkı tanınmak şartıyla bu yayın kısmen veya tamamen çoğaltılabilir

Eylül 2008 (080519)

Onaylayan: Victoria Eyalet Hükümeti, Melbourne

Bu kitapçığın başka bir şekildeki baskısına ihtiyacınız var mı?

Bu kitapçığın başka bir şekildeki baskısına ihtiyacınız varsa, sizinle ilgilenen bakım koordinatörü (case manager) görevliniz veya tedavi ekibindeki başka bir görevli ile görüşünüz.

Department of
Human Services